

Jak motywować uczniów do nauki języka obcego

Opracowała: Marta Mitschke, nauczycielka języka angielskiego, doświadczona animatorka, właścicielka szkoły języka angielskiego dla dzieci Happy English. Prowadzi zajęcia w duchu „Porozumienia bez przemocy”. Wspólnie z dziećmi bawi się w angielski, wykorzystując przy tym gry, zabawy oraz piosenki grane na ukochanym ukulele

Motywowanie ucznia do nauki języka obcego z pozoru wydaje się bardzo proste, jest to jednak skomplikowany proces, na który składa się wiele czynników. Najważniejszym elementem tej układanki jest nauczyciel. To on jest motorem napędowym pobudzającym ucznia do nauki. Aby zmotywować uczniów do nauki języka obcego, najpierw należy zaskarbić sobie ich sympatię i szacunek. Dzieci, zarówno w wieku przedszkolnym, jak i szkolnym chętniej uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez nauczycieli, których podejście do świata oraz ludzi jest życzliwe.

Uśmiechnięty i sympatyczny pedagog może skutecznie wpłynąć nawet na najbardziej opornych uczniów. Motywujący lektor wspiera i słucha grupy, stara się budować przyjacielską, a zarazem zrównoważoną relację. Jest opiekuńczy, wyrozumiały, cierpliwy i nastawiony na podmiotowość dziecka. Interesuje się i troszczy o swoich uczniów, zależy mu na ich sukcesach językowych. Dzięki temu dzieci rozwijają w sobie pragnienie zdobywania nowej wiedzy i aktywnego udziału w zajęciach.

Oczywiście uczeń wymaga od nauczyciela o wiele więcej. Przede wszystkim należy poznać zainteresowania i możliwości swoich podopiecznych, a następnie stworzyć plan zajęć. Nauczyciel musi pamiętać o tym, że interesujące zajęcia pobudzą naturalną ciekawość dziecka, skłonią je do skupienia i zmotywują do działania. Jeśli uczniowie kochają superbohaterów albo są miłośnikami muzyki czy sportu, to nauczyciel powinien uwzględnić te elementy podczas planowania zajęć. Istnieją tematy, które są dla dzieci szczególnie trudne czy nieciekawe. Nauczyciel powinien wtedy skorzystać z pomocy edukacyjnych, takich jak filmy, książki, komiksy czy gry aktywizujące.

Istnieją dwa rodzaje motywacji. Pierwsza to motywacja wewnętrzna – charakteryzuje uczniów, którzy posiadają samoczynne bodźce, takie jak np. czerpanie przyjemności z uczenia się. Dla tych dzieci nauka języka sama w sobie jest nagrodą i zabawą. Chętnie przychodzą one na zajęcia, są aktywne i szybko zapamiętują materiał. Druga motywacja, nazywana motywacją zewnętrzną, bazuje na impulsach, które docierają z otoczenia. Można zachęcić uczniów do nauki przez różnego rodzaju wzmocnienia, np. naklejki, pieczątki, obrazki.

O ile dzieci charakteryzujące się naturalną chęcią poznawania i uczenia się nie wymagają dodatkowych wzmocnień pozytywnych, o tyle dla tych niezmotywowanych wewnętrznie są

one nieocenione. Dobry nauczyciel potrafi odnaleźć w dziecku motywację wewnętrzną, wspierać ją i rozwijać, a także – gdy jest taka potrzeba – wspomóc ją motywacją zewnętrzną. Zdarza się, że uczeń, który lubi uczyć się języka, traci zapał, bo nauczyciel nie uwzględnia jego zainteresowań. Warto w takiej sytuacji zastosować wzmocnienia pozytywne, by zmotywować go do aktywnego udziału w zajęciach. Oczywiście należy odnaleźć złoty środek. Nie chcemy przecież doprowadzić do sytuacji, w której dziecko będzie uczyło się tylko dla nagrody w postaci naklejki czy stempelka.

Efektywne zachęcanie uczniów do zdobywania wiedzy opiera się także na stosowaniu różnorodnych narzędzi wspierających proces uczenia się. Należą do nich piosenki, karty obrazkowe, przedmioty życia codziennego, tzw. realia, historyjki obrazkowe, gry i zabawy oraz multimedia. By z sukcesem korzystać z owych narzędzi, nauczyciel powinien mieć na uwadze istnienie inteligencji wielorakiej. Według teorii Howarda Gardnera ludzie z ostali wyposażeni w osiem typów inteligencji, które współdziałają z sobą i u każdego plasują się na innym poziomie. Odnosząc się do społeczności przedszkolnej, nauczyciel powinien korzystać z materiałów i narzędzi, które będą rozwijać różne typy inteligencji. Zachowując różnorodność materiałów, narzędzi i pomocy dydaktycznych, nauczyciel wspomaga wszystkie typy inteligencji dzieci, co znacząco wpływa także na ich motywację do uczenia się.

Proces motywowania dziecka do nauki języka obcego jest wieloetapowym wyzwaniem, któremu może sprostać jedynie nauczyciel świadomy potrzeb swoich uczniów. Najistotniejsze elementy, które mają znaczący wpływ na poziom motywacji do nauki języka obcego, to:

- pozytywne cechy osobowościowe nauczyciela,
- przemyślane plany zajęć,
- znajomość zainteresowań uczniów,
- świadomość istnienia motywacji zewnętrznej i wewnętrznej,
- świadomość istnienia różnych typów inteligencji,
- współpraca z rodzicami,
- przyjazny wygląd sali,
- odpowiednio dobrane materiały dydaktyczne i multimedialne,
- dobra atmosfera w grupie,
- poczucie bezpieczeństwa uczniów,
- odpowiednia forma korygowania błędów.

Owe elementy tworzą harmonijną całość. Nie oznacza to jednak, że brak któregoś z nich uniemożliwi motywowanie dzieci. To jedynie sygnał, że istnieją niewykorzystane ścieżki, którymi nauczyciel może podążyć, by proces uczenia się był efektywniejszy.